

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

H ante E

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97861](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97861)

est illud. Factum me esse putat harpocratem.
Harpalus. pe. cor. nomen viri proprium.
Harpalice. pe. cor. nomen mulieris harpali thracum regis filie que patrem a Sctis captum liberauit.
Harpasa. penultima corepta. oppidum Alsie oppositum fluuio harpaso: vt scribit Ply. lib. v. vbi cautes horreda digito mouetur: sed non toto corpore.
Harpie. monstra fuerunt q̄lia describit. Virg. Tristius baud illis monstru nec sequior vlla pestis et ira deum stygijs sese extulit vndis virginu volucrum vultus sedissima ventris ingluuijs vnceq; manus et pallida semper ora fame. Dicit harpie. αρω του αρα εαρ hoc est diripiendo. Suidas. αρωι αιαρακτρι και δαιμονες εισιν.
Haruspex vt inqt Ser. ex hara et specio coponit hara vo auis est cui vaticinates haruspices intēdebāt. Do. ab haruga deriuat q̄ ē hostia: ab hara in q̄ ocludit et seruat. Et sic cu aspiratione scribit. Dōt ēt dicit ab ara: hoc est a victimis in ara aspiciēdis. Vñ qdā non aspirandū censent qm aruspices vt inqt Aug. extra spiciat ex eis futura pdicant: idē dō. Extiper solet ēt aruspices dici horaz inspectores. Nā dies et horas in agōdis operib; cūsto diūt: et qd p singula tpa obseruare de beat hō intendūt. Ab haruspex fit haruspicina. e. pe. p. p. ar te ipa: haruspiciū pro actu hoc p extozum inspectione.
Haspis. idis. curuatura et circulus et camerę et rote: h̄ αρωις sine aspiratione dicitur scutum.
Hasta. q̄nis ab sto dicitur fm Ur. q̄ stāte ferri solet. aspiratur n̄ ad oriam p̄ime p̄one i peratiui verbi Asto. hęc apud veteres subici solebat rebus quas publice vendidabāt. Quidā hasta ab hauriendo deriuari existimant. Lūms diuinitiuus est bastula: hinc subhasta a quo subhastatio.
Hastati dicitur sūt q̄ p̄mi in acie cu hastis constitui solebant.
Hastile. pe. pro. dicitur qd ad Astilis formā factus est: et de quacūq; re dici potest. Vñ pro stipite candelabz posuit Hier. in Leo. hoc erit inquit opus ser calamozū qui ducendi sunt de hastili. Idē lib. 8. hastile haste eius erat quasi licitozūz terentium. Et ibi pro stipite haste posuit.
Hastarium. ii. venditio auctionaria. Unde Tertul. in apologe. Inbastario vectigales sumus.
Haud aduerbium negandi. Haud quāq; a nulla parte seu nullo modo. Hel. haud quāq; mihi displicebant.
Hauē verbum defectiuum quo salutare solemus aspirationes recipit vt differat a sexto casu huius nominis auis.
Haurio. is. hausi. haustus. Inuenit hauriri et hauris: scribit cū b. solo ysu nō rōne. Nā si nālis eēt aspiratio vbo haurio deriuata ab eo aspirationē retinerēt vt sunt auris auritus auster: nō enī in his vicit ysus vt in haurio. Idcirco aiunt aspirandū qdā existimāt: vt differat p̄ima p̄sona p̄fecti a nō p̄l nois aulus: et secūda p̄sona p̄itis indicatiui a noie auris. Ab auris noie. Et s̄igt accipio extraho: vocē his auribus hausi. Tractū ab Aura q̄ humorē oēs extrahit atq; ericcat. Et haurire est audire. Virg. lib. iiii. vocemq; his auribus hausi. Itē Aspiciere vt apud eandē. haustit celū: mentemq; recepit terit. Itē Auide sumere. Li. Lū in explebili cupiditate quo fluentius voluptates vndiq; exhauriret: eo grauius ar dētiusq; s̄igentē. Itē vulnerare: vt Latus haurit apertum. Itē tenere. Virg. lib. iiii. geoz. Et mediū sol igneus orbem hauserat. Itē defatigare. Idē Exultātiaq; haurit corda pauoz pulsans Itē vacuare. Lucil. Quā haurire ais musarū et forna gestit. Item Luere. Virg. Spero eadē medijs siq; pia numia p̄it: supplicia haustuz scopulis. Itē Consumare. L. iiii. lib. v. Tā lōgi t̄pis opus incendū haustit: huius copositū est Exhaurio.
Hausto. as. frequētatiuū ab haurio. Festus. Exhaustat efferat Hauustus. us. forbitio. L. o. li. i. Si decrit flūes vnda putealis q̄rat i vicino a q̄ nō sit haustus p̄sūdi: haustus. a. um. p̄cipiuz inuenit apud veteres haustū facere: pro eo qd est potare.
Hazome apud latinos significat Veneroz et colo.
Heautontimorumenon. octo syllabaz s̄igt seipsum cruciantes. Compositū enī ex εαυτορ que apud grecos aspirat et s̄igt seipm τι. οπο. υνεοζ crucians. Quo noie dicta est come-

dia Terentij. in qua iudicij Menecleus semetipsum crucians omni in fundo fodit arat aut aliquid facit sine lacrima: to ob filium: qui fugerat in militia.
Hebdoas. adis. septenarius: ab εβρα septem. p. in. b. conueria Dierony. ad Paulinum. Hoc mysterio hebdoadis et ogdoadis futurus gentium p̄dicatoz erat instruendus.
Hebdomas. adis. et hebdomada. e. latine septimana spatium septem diez: et numerus septenarius. Non solum enī de diebus dō sed et de annis: et quibuscūq; rebus q̄ septenario numero cōp̄hendunt. Hel. Tū ibi addit se quoq; iā duodecimā annozū hebdomadā ingressus eēt: et ad eū diē septuaginta libozum hebdomadas scripsisse. Et in S̄n. Imple hebdomaday diez huius copule. Et hanc quoq; dabo tibi pro opere quo seruittuus es mihi septē annis alijs. Et i. Leui. Numerabas quoq; tibi septē hebdomadas annos. i. septies septes que sūt factum quadraginta nouē hinc hebdomadarius.
Hebdomicōtapete εβδωμικονταετη. i. septuaginta diez Hebēs. obtusus. piger. tardus. et acuminē caret. L. i. lib. ii. acca. Alias hebetioza alias acutioza vidēantur conua. Vñ p̄ translationem. Ingeniū hebes dō sicut etiam obtusum.
Hebe nomē vxoris herculis et Junonis filie q̄ pocillatrix et sinistra poculoz Iouialiū esse tradit et dea iuuetutis putabatur ηρον grece pubertas noīatur. Suidas. ηβη νεοτις κατ' αλησθη και ονομασθεσ ε ηβητηρι ογρο ταδραυτηρι ον και ηβητηρωτη εκφουσις ταν τριχορ.
Hebeo. es. hebes sum. Dicitur Erbebo: qd̄ ptulit. Amb. in significatione actiua. Vigore inqt mētes exhebitur: hoc ē obibile seculo hebes fio. L. i. li. i. i. Sic mētis acies sc̄ipaz iuuenis nōnūq; hebescit. i. obtusa fit. Sal. post q̄ diuinitie honoz eēt pere et eas glia iperū potētia sequebat: hebescere vñ cepit Hebeo. as. penultima corepta. obtundo obtuso. Ply. lib. vi. Namq; et speculinitozem ex aduer so midant bebetat. Amb. Qui recedit a sapientia hebetatur.
Hebetudo rei alicuius carentis acuminē vel mentis ingenij vt sus simulumq; obtusitas.
Hebiones. a veteribus pauperes dicuntur que vox indicat contemptum quendam.
Hebrus fluuius in thracia. qui ab Deagro flumine ortū habet. Unde Deagrius dicitur. Virg. Tu quoq; marmozca caput a ceruice reuulsum. Surgite cū medio potans oegrius bebrus. habet arenas ex quibus aurum colligitur.
Hebzi dicitur sūt Iudej. ab Heber q̄ fuit abnepos Sem filij Noe prius hebrei cognominati ac deinde vna detracta s̄ra hebrei sicut vocet Aug. lib. xv. ci. dei. Et qz in eius familia remansit lingua que prius humano ḡnii creditur fuisse cōis cū gentis ta. Ab hebrzus fit hebraicus. a. um. vt lingua hebraica.
Hecaton pe. cor. latine centū dō. Inde p̄ copositionē deducunt.
Hecatōpylos. oppidiū centū portaz. ηυλωπι. n. portaz designat.
Hecatonpolis. pe. cor. habens centum ciuitates.
Hecatombe. sacrificij ḡns in quo ritus hic seruabat vt centoz sui ḡns mactatē: victimę centū suoz: centū hedī. Jul. Capito ceret qd̄ tale sacrificiū ē centū are vno loco ostruūt ex celipite ad eas centū suoz: centū aues mactent. Itē si iperatoz sacrificiū fit: centū leones centū adle et. h̄mōi aialia ferunt qd̄ odes grez quōdā fecisse oīr cū pestilenta laboraret: vel a nime ro victimaz: vel qz centū pelopōnessi vbes id faciebant: a numero sacrificantium composita est dicitio.
Hecatombiros. pe. cor. centimanus latine dicitur.
Hecatontarchus. centurio.
Hecatompus qui centum pedes habet.
Hecare pe. cor. triū potestatiū nomē. Itē ē enī luna oiana p̄cipina: qd̄ significat: vt eius mirabilis potentia ostendat: vel qz centū hostijs placeat. Sue. qz centū annos errare facit in sepul tos. Decare ē fuit nomē filie perles de qua in dicitioe Deta. Hecamada arsinoi filia que dona nestori data ē cum ab actule diriperetur.
Hecta. res minimi p̄cij quasi bicta. i. biatus boīs atq; oscitatio.

Alip pufatā dicunt que in coquēdo pane solet affurgere a q̄ accipitur res nullius p̄cipij. P̄dopo. Dic hō bectē me facit.
Hecica febris nō a consuetudine: s; ab habitu nomē h; Hec non in humore tri atq; spu s; in ipsis plane coit ossibus z tolescit s; nō eibica appellari debet: s; habitualis εχωεεο.
Hemorrhoides genus morbi: hema enim sanguis dicitur recipitq; dipb. Inde hemorrhoeo quod significat fluxu sanguinis laboro: z pro flumium patior.
Hedone apud nos voluptatem significat.
Hedra sedes latine dicitur. vnde fit Lathedra.
Hecyros latine Socer. hecyra socrus. penultima coreptā habet. Sunt z qui sine h scribant.
Hedui populi gallie post beluēctios z sequanos in occasu; ver gentes iuxta quos ex alpiibus fluit araris.
Hedyfimos apud grecos suauitatem odozis significat.
Hegesias cyrenaius p̄bs fuit q̄ tāta fuit eloquentia sicut. Cal. mari. scribit vt sic mala vite representaret: vt eoz miserāda imagine audientium pectozibus inserta multis voluntariē mortis oppetende cupiditatē ingeneraret. Ideoq; a rege pto lomoq; viterius hac de re dixere pro habitus.
Hegeschippus nomen historici proprium.
Hei interiectio ingemiscentis dāniū iungitur pronois vt hei mihi qualis erat. L. i. Hei mihi non possum: hoc sine lachrymis commemorare. Aspiratur iam natura q; is animi affectus aspiratione melius declaratur.
Helulo as. pe. cor. ab ei fit z significat sublata voce fleo. Hiero. in Job. p̄ofter multitudinem calumniatorum clamabunt z beulabunt propter vim tyrannozum. Plau. in aul. Qui nā bic homo ante edes nostras: beulans conqueritur megens Inuenitur z beuloz deponens.
Helei pe. p. ppli in peloponneso clarissimi. ppter delubū iouis olympi. Ludosq; olympicos quozum prefecturam belei habuerunt. vnde belei equi z heleus carcer sepe legūtur. Luc. Quantum clamore inuatur beleus sonipes.
Helios grece ηλιος latine sol. Inde heliacus: solaris.
Helioaminus pe. po. vaporariū quoddā solare non ad ignis vium sed ad solis velut id quod vulgo. Lumina dicitur: et in padana gallia Lucerio. Ulp. In seruitutibus vrbans. Si arbor inquit in helioamino vel solario solem adimat dendum erit quia vmbzā facit in loco cui sol fuit necessarius contra seruitutem impositam fieri.
Heliochrysos: herba est aureum flozem producens.
Helipolis penultima corepta. ciuitas egypti inter Alexandria z Loptima grecis Thebe dicta: quasi ciuitas solis. Altera est in Sicilia Thrippi stoici patria.
Heliotropiū herba solaris dicta q; secū sole circūagat et nubi lo die z nocte. Var. Nec minus admirādū qd fit in florib; quos vocāt heliotropia ab eo q; solis ortū mane spectāt: et eius iter ita sequunt ad occasum vt ad eum semp spectent.
Helioabalus pe. cor. Antonini Caracelle filius qui ad imperium assumptus fuit matris ingenio apud Antiochiam.
Heliodorus nomen viri proprium.
Heliopeis nomen nymphę.
Heliaides patronymicum femininum ab helios qui est sol. Nā forozes dicuntur p̄betontis.
Helle es. nomē Athamātis thebarū regis filie: a q̄ Hellepōr.
Hellepontos: fretū angustū ab Aegeo in p̄pontida: z vbi sunt ille angustie septē tantum stadis Asia ab Europa diuidētes. Ibi enim helle in pontum decidit. Vnde qui prius pontus dicebatur: helles pontus vocatus est.
Hellas nomē fluminis: z regiōis achaię: vt inquit Ptol. a nris Greca appellata a greco q̄ primus i ea regnauit. A cui? filia vocata ē Attis. Deide ab hellene deucalionis filio dicta fuit hellas. Incipit ab isthmo corinthio siue stricture peloponēsi z ad litora egei maris porrecta vsq; in macedoniā z thessalam quā cum oi boētia intra suū nomen includit: extendit.
Helleboz z belleboz. pe. cor. s; herba purgatoria optimū qd in anticyra circa belleboz fluiū gignit atq; ide a grecis helboz appellat. Dora. Expulit belleboz morbū: bilēq; me

raco. Hāc herbā romani alio noie Ueratrū dñt: p eo q; sūptum morā mentē in sanitate reducit. Duo sunt eius genera Albū. s; nigrū. Albū qd vomitione causas morboz ex trahit. Nigrū qd purgat per inferiora. Scribit s; Apul. per h. Sed apud grecos non aspirat. Melāpus medicus Amythaonis filius bellebozū inuenit qd Melampodii vocant. Alij dñt pastozem eiusdes nois inuenisse cum capras pasceret. Lol. Sed negat bellebozoz z noxia galbana succo.
Helice vrbis arcadię quā mare absozbuuit de cuius noie vsq; fludus sozasse vocatū est a poetis q; calisto Lycāonis regis filia que ex vsa cum filio in stellas versa est: arcas fuerit.
Helicon pe. cor. mons Hęotie iuxta thebas: atq; vt Stra. li. ix. scribit phocydi vicinius est non pcul a parnao ei; emulus z altitudine z circuitu: qui z ipse apollini quoz; sacer z musis est. Vnde heliconiades muse sunt appellate. Dicitur Helicon ab helicone qui ibi cum Lytheroe fratre singulari certamine pugnauit vt quidam tradunt.
Heliciū: s; qd est añ pectus equoz; z id gñs aialū: ab armis. i. humeris pendēs instm quo z mole illi p machinulā inere verfant: z curricula per temonē trahunt. Vñ z nomen accipit. Helco enim grece traho latine d; hinc helciarius.
Helciarius: qui fune canabino nauem trahit aduersus vndas vt est apud Mar. De helcio meminit Apul. lib. ix. me. Defectum alioquin me helcio sparteo dimoto nexu machine liberatum applicant p̄ceptio. Et paulopost. Helcio tandem absolutus: resectiq; secure redditus.
Helena e. siue helene. es. pe. cor. Lactozis z pollacis sozoz z melai lacedemonioz regis vxoz a q̄ Helene isula vocata ē q; in ea primū Paris cū Helena d; cubuisse: multi fuerūt qui scripserūt de laudibus helene: s; primis mihi videtur demetrius moschus excellere qui de ipa ita scribit q; pulchritudo helene nō fuit caduca: sed semp florens z q; Venus fecit nutritri helena a gratis suis vñ ait και μεντενδε θεοι τωρ εσαυθεονεισοθεωντες τι κτομενην μεγαλουκουρην διοση δε φιλαντο αυτικα δε χαριτι οδιν μετρυδα τοια αφροδιτην γαυτερι λαιτην μοι επι τε αλεινωσ εσωει κεν ονεμον πολυχαρτον ετρε φερε αυβρωτο νολλοι.
Hellenes deucalionis filius: a quo grecos hellenes nōnulli credunt fuisse nominatos.
Helenū fruter seu herba q; ex helene lachrymis fingit natus in helene isula Sauer credit forme z cutē nutrire incorruptā venerē conciliare z hilaritatem inducere in vino potam.
Helicteres: iures sūt sicut docet Jul. pol. q; z helice dñt a clauiculis quas helicas vocant. Qd aut Greci vocant helices nos clauicula z pampurum z Lampolū vt in vite dicimus.
Hellanodices latine iudex certaminis dicitur.
Heluo voraz: insatiabilis z imoderate sua bona ingurgitans q; si oia luens. Ter. in beau. Hero fraus heluo iners ganeo dānosus. L. i. per translationē heluo liboz dixit q̄si gulosus. i. nimis audis libozum. Et aspiratur vt ab Eluo suo primitiuo differat: siue vt auditas illa magis exprobetur vt inquit Festus. Fit enim vox incitatioz.
Helozus pe. pro. sicilie flumius. Sūt etiam nomine istri fluminis filius qui ab aiace occisus est in ea pugna quā greci cum telopho rege mysozum habuerūt.
Heluacia genus ornamenti lydij dictum z colozē boum qui est inter rufum z album appellabatur q; heluus q; hęc eadez vox apud veteres saburram significaret.
Heluela sunt bolera minuta: vt inquit Festus. quoniam helus z helusa veteres dicebant pro holis z holera.
Heluetij populi Germanie iuxta lacum Ercinie sylue.
Heluolū apud Latonē est coloz iter rufum z albu. Vñ heluole Lol. lib. iiii. Sūt z heluole quas nōnulli varias appellant ne q; purpureę: neq; nigre ab helbo: nisi fallo: colozē vocitate.
Hem interiectio corripientis seipsum vel indignantis vel admirantis vt hem nos homunculi. Apul. hem hois audaciaz. Quandoq; demonstrantis est. Terē. in an. hem puer berde puer est. Et aspiratur propter maiorem sonum.

Hemis apud nos traducitur semis. Græce ἡμισός dimidius. **Hemicycli** sede seu cathedra semicircularis græce ἡμικύκλιος hemicyclus medius circulus. Nam cyclus circulus. Est enim facta in medijs circuli forma. Licet in Lel. Tum memini domi in hemicyclo sedentem.

Hemina penultima pro mensura genus qua vinum vel frumentum metiebatur et dimidium sextarii continet quasi semis sextaria. Hel. lib. iij. Si ex sextario hemina suta est: sed dimidiuz tertio inde heminaria quasi mediocris.

Hemodes in sulc septem in oceano germanico.

Hemiplexia penultima producta. paralyssis hoc est semiapoplexia: cum in alteram tantum partem corporis malum id in cubuit. Nam cum totū afficitur Apoplexia nominatur: nūc utrunquē inquit Celsus paralyssin appellari video.

Hemicranici sunt qui dimidia parte capitis laborant: quemadmodum Cephalæa quo totum caput infestatur. Dicit hemicranici ab hemicrania que et hemicera dicitur.

Hemiolus quedam arithmetica proportio continens aliquem totum numerum atq; eius dimidium. vt se habent tres ad duo. et quindecim ad decem.

Hemozobios significat viarij victum: quo nocte dicitur est Diogenes cynicus pbs. Est et hemozobius vermiculus q; vitas diei habeat. ut epe penum græci diem dicunt Βιορ.

Hemistichion dimidius versus. Nam σιχός versus dicitur.

Hemitogium dimidia toga.

Hemitriteus semitertiana febri: sic dicta q; parte aliqua tertia nam p̄sentet tertio die vt illa repetens nō tñ vt illa dies vnū p̄stat integrū sed inter duas. xxxvj. plus vel minus porrigit Piero. in duo bilariōne. Ibi siue ob correptum aerem siue propter gloriā bilariōnis serui dei hemitriteo pariter arrepti comes a medicis desperati sunt.

Hemispherium dimidia sphaera: hoc est celi dimidium.

Hepta apud nos septem et aspiratur cum suis deriuatis.

Heptapylos penul. cor. latine dicitur septem portas habens.

Heptapacus pe. cor. mensura septem cubitozum. Unde Achilles heptapachys est appellatus.

Hendeca syllabus. versus vndecim syllabarum qualis ille Laullianus. Passer deliciae mee puellæ.

Heptememris Læsura est cū syllaba nāliter correpta pducit: qd fieri solet in principio quarti pedis vel septime syllabæ si tres spondei p̄cedant qñ septimana dicitur diuisa pars: ab epta et septem et uersisq; diuido. Vide in dictione Læsura.

Heptaphorus nomen viri proprium.

Heptaporus troie fluius.

Hephestos proprium viri et nomen vulcani.

Heraclea dicebat qñcæ Lalpe in sinib; oli perithus vocabat Europe ciuitas hospozana a qua Dionysius pbs zenonis discipulus heracleotes a Licerone in tusculanis appellatus est: vbi fuit amphitheatrum vnum e septem spectaculis. Sicut et alia heraclea in radicibus oete montis quā Afaris fluius abluit. Alia in ponto. Alia iuxta hostia rhodiani. Alia in campania que et herculeanum dicta est.

Heraclee oppidum proximum Neapoli incumbens mari.

Heracleopolis nomen trium ciuitatum: vna in egypto ex qua Theopbanes physicus. Altera nō longe a pelusio. Tertia secundum nili hostium quod Lanopicum.

Heracleon herba ab hercule inuenta: quā alij Origanum heracleaticū syluestre dicunt: qñ est origano simile. Alij Timalū dicunt. Nascit in aquosis folijs magnis et in summa aqua flore lilio simili: et cū defluerit capiti papaueris. Est et alia herba heracleon caule tenui digitozum. iij. altitudine flore puniceo folijs coziandri iuxta amnes et lacus nascens et oia vulnera ferro illata efficacissime sanans.

Heracleota nur. Quere in dictione Nur.

Heracitus pe. pro. nomē propriū philosophi ephesij græce Ἡρακλῆσις κλεῖτος et oipb. Lucr. Heracli iuit quozuz dur agmina primus. hic est ille qui quoties domo egrediebatur. Flebat sicut Democritus ridebat alteri oia que agimus miserie: alteri ineptie videbant. Lognominatus est scotinos: qñ tene-

briosus. De industria enim obscurabat stilum. Ideoq; eius volumina philosophi sudantes vir intelligit. Suerunt alij quattuor heraciti. Primus poeta lyricus. Secundus haliarnasus sume elegantis. Tertius lesbins: qui macedonij scripsit histoziam. Quartus vir ridiculus.

Heracles pe. cor. nomē pbi: qui heracleotes fuit ex ponto: hic opulentus athenas venit deditq; se in disciplinā Spensippo Pythagoreoz auditor fuit Platonis studiosus. Suerit ipe nij illius monumēta clara. Nam dialogos et tragedias scripsit. Suerit et alij multi heracide genio et doctrina insignes.

Herceus dicitur est iuppiter quem etiam penetralem vocabant qui intra conspectum oomus cuiusq; colebatur. Hæce enim hercos septum claustrumq; nominatur. Quid. Cui nil hercei profuit ara iouis.

Heracles cognomē vel fortasse poti' agnomē. Jouis et Almenæ filij q; ob fortitudinē et gloriā creditus fuit q; iter deos sit relatus. Fuisse aut tres hercules scribit Diod. Alij ser autumant. Primus q; certauit cū Apolline de tripode. Alter natus egyptus: que aitnt phrygijs lras et scripsisse. Tertius ex idæis dactylis cui iherias afferit. Quartus iouis filius ex Alsterie Latone forozē q; tyri colit: filiaq; habuit caribaginē Quintus in india q; et belus dr. Sextus thebanus et Almena et Joue tertio genitus: cui alioz gesta assignant. Herodotus scribit hercule vnū esse ex. xij. dijs egyptiozum: græcozq; egyptiis hoc nomē mutatos ididisse filio Amphitryonis. Car. xliij. hercules noiat. Veritū oēs q; robore p̄stiterunt hō nomine ab hercule Almenæ filio appellatos fuisse affirmat Macro. asserit hercule eē solē qñ heracle idq; ex nocte clare scere. hercules enim nihil aliud est q; heras. i. iunonis. i. acris cleos. i. glia v. laus. Que porro alia est acris glia q; solis illa minatio. Idē dicitur est. xij. labores p̄fecisse: q; solamuo cursu. xij. signa zodiaci lustrat et confecit. Ab hercules hercule et hercle. De hercules et mebercle aduerbia iurandi.

Herculanus. a. um. nomen possessiuus. Est et herculanus nomē proprium ab hercule deriuatum. Hel. lib. i. adiectiuum posuit. L'opzēbens in qñ mensura herculani pedis scdm debitas mēbroz oium inter se cōpetentiam modificatus est.

Herculanum fuit campaniæ oppidum.

Herculeus. a. um. apud poetas dr quoniā bene inter duas longas heroicus versus nō admittit. vt At finus hercule. si vera est fama tarenti. Et modo possessiuū est: mō accipitur pro forti vt herculeanis: herculeus hō: modo pro inenfo: vt herculeum opus: herculeus ē morbus dicitur comitalis: quoniā hunc morbum passus sit hercules: vnde et sacer est appellatus et maior morbus propter grauitatem.

Heribus pe. cor. p̄funditas iheroz dr. vide in dictione Erebus.

Hermes. is. et hermetis dicitur latine quasi interpres. Mercurius dicitur est ab ἑρμῶν et. i. sermone. P̄stabat enim loqui: quem effigiabant alas in capite et pedibus habentem: q; sermo hominum per aera volter.

Herma. e. et Mercurius dr: quis ē qñq; sumatur pro statuis et sigillis p̄cipueq; truncis et quoz capita pmutari p̄it. Lad Atticū. li. vi. Herme illi tui pentelici cū capitib; eneis de qd ad me scripsisti iā nunc ad modū me delectat. Probus enim. i. Alcibiade. Id cū appareret pziusq; classis expiret accidit vt vna nocte oēs herme q; in oppido erāt athenis deicerentur p̄ter vnā que ari ianuā erat. Suidas dicit hermas statuas oictas q; plurimū Mercurij statuē deliniarent. De enim herme viriles statue ad ppagadā defuncti memoria sepulchris erigebant. Solebant aut romani Mercurij ac minerue statuas iungere gymnastic dicariq; q; hermatheas Liceroniat. Qd ad me de hermatheas inquit scribis per mibi gratū est oznamētū academię p̄pziū meq; et hermes cōe oium et minerua singulare isigne eius gymnasij. Quidā hermas accipiūt p lapidibus q; dratis quos atheniēses solebat ponere tum in p̄uataz: tū in sacrarū edium vestibulis vt significaret rōnē et veritatē perinde vt forma quadrata rectā sp̄stare. Dicit herme a mercurio qui eēt deus rōnis et veritatis.

Hermoglypbus marmozius: et statuarius.

Hermopolium officina ubi officinatores statuarum habitant.

Hermopolis pe. cor. nomen vrbis qua hermes condidit.

Hermopoditus. pe. p. mercurij & Veneris filius compositum nomen ab hermete: & apodote quod Venerem significat: a quo hermaphroditi dicti sunt vtriusq; sexum habentes: hi etiam androgyni dicuntur: qui vtriusq; sexum habent.

Hermodorus. pen. p. fuit pbs ephesus que in ira exultantem.

Hermodorus iureconsultus tradit auctore fuisse. xij. tabularum ferebat decem viros. Hly. dicit hunc fuisse interpretem legum decemvira luit: qz ob id statua publice dicatur. De hoc Stra. li. xiiij. In epheso fuere viri memoratu digni ex antiq; heraclitus. Jte hermodorus. De quo hic idem inqt dignos esse oes ephesos frangulari q hermodoy viru inter eos frugi elecerunt dice tes. Nemo nostru frugi esto. alioqn cum aliis eiciatur.

Hermenia latine. Interpretatio. Unde periermenias Aристо. liber de interpretatione.

Hericina. anal sic dicitur: qz fetis boreat: hic & berix dicitur in sepi bus vumosis & vineis p autinu pncipue dixerat. Lodiis i ar bores hyeme & cibis per estatē paratis vescit. Ubi fensit venatores otractis ore & pedibus voluit in forma pile ne que coprendi possit pter aculeos. Sunt & gñe eozuz maio res histrices qbus longiores aculei: de quibus infra.

Heri ab heredo qdaz dicitur putat qz besternus dies hodierno diei cohercat. sine diei alterius interpellatione. Dr et bere pp co gnatione litteraru. i. e. vt vespere & vesperi. Ab bere fit be sternus. a. um. sicut & Eras Crastinus. Et accipit besternus pro pidiano. Ter. Jure. besterno panem atrium vocent.

Hermias eunuchus trapezite cuidam famulus atthenas profes ctus Platonem Aristotelemq; audiuit & domum reuerfus cum domino suo Aristenes & Assenus aggressus eos sube git illis simul cum domino imperavit.

Hermogenes. pe. cor. nomen ppopii: latine dicitur mercurio genti tus. Contra quem cauillatus Cratillus: cu hermogenes non recte dicit qz doctrine. fatq; eloquentie nihil sapiat.

Hernia coc est nomen tribus morbis. s. Enterocoele Epiplocele. & bygrocele. Enterocela eni dz cu intestina dilabunt in Se rotu. Epiplocela cu omentu. Bygrocela: cu in alteruz & testib us humor est. Has spes nri vocant hernias vt inqt Fel sius duricie pellis q fit post intestinox descensum: herniaz enim duru & asperu dz. Tractu a sabino lingua qui hernia factu vocant. Mar. derifoz Sabianus herniaz oes que mo colet timebant dicentē tumidas in bygrocelas. Rarnices vo has spes sub se trinet. Porocela q est cu ex abfessu aliquo circa secretu ma subduruit. Sarcocele cu in ipo seroto cre uit caro. Lirfoela cu venę intumuerunt: tunicis testiu inter gris vel in ipo seroto: vel cu bubonocela dz in inguine. Est it vbi Hly. enterocela dixerit tamicē: vt in medicinis cupl fi. Differt ab bis bronchoceola qpe q i ceruice fit qst tumor magnus & rotundus inter cotē & aspera arteria qua mo caro bebes: mo humoraliquis includitur. Interdu etiaz minutis offibus pili imitti: vt in Lello lib. vij. perpera scribat bron cocele. Sunt etiā qui hernia interpretentur pro testiu the ca vt illud Mar. Jngens iratis apparuit hernia facris.

Herniosus. qui herniam patitur. Hier. in Leui. Si cecus fuerit vel herniosus non accedet offerre hostias domino.

Hernici populi in campania saxa incolentes: hos tamen herni cos appellatos voluit. Macro. qui hernum adducit a no mine hernici pelafgi qui eozum fuit dur.

Herodit' & herodiot' auis. Falco vlgz oca. imo e ardea la garza

Heros. ois aspirat vt differat a verbo futuri temporis. Ero. Heros a Junone dz inqt Aug. lib. x. ci. dei. Na grece Juno era appellat. Et id nescio qs filius eius scdm grecoz fabulas be ros fuerit appellat. Doc videlicet velut mystici significate fabula qz aer unoni depute: vbi voluit cu demonibus be roas habitare. Quo noie appellat alicui' meriti aias defun ctos. Et li. vij. Inter lunę gryn & nymboz ac ventoz cacumi na etiaz e aias s eas aio non oculis videri & vocari hero es & lares & genios. Mar. Capella in nuptijs phisologie di cit heros ab hera qz terra dz nūcupatos. Dic Heroic' a. um.

& Heroidis. idis. michalus at ethymo. Ἡρώδης ἀναρπείος ἔφυ ἡμίθεος γενναίος λεγέτι δλε αὐτο τουρωτος θηί ἀρετης ης αττίας κηνδλκν ους και πορούς αὐω τος αὐρωπωμ αἰρδουμενος αγαθος αἰρεται.

Herpes. anal sic dicitur: qz cop pncipue sanent ea qz serpunt.

Heroidas. veteres feminas clariozes dixerunt: quales sunt he roum vxores: & filie. Papi. li. iij. Syluarum. Qua veteres la tias graiaq; heroidas equas.

Herilia. nomen vxoris romuli: q in hozā verfa tepla cu quirino tenuit. Est aut her se apud grecos qd apud nos est ros.

Hanula. parua delubra in q loco. s. ponit aspiratio qst fanula.

Hesperus. pe. cor. Athlatis frater a quo hesperia. Scribit Dio. hic hesper' dscē disse cacumē mōris athlatis at curfus astro rii obseruados & nunq; deinceps copartuisse cui vulgus ho nozes diuinos exhibuit: astraq; lucidissimū eius noie appel litauit. De quo Uir. Jte domū saturę venit hesper' ite capel le: hec et serotina stella vesper dz vt apud eudē li. j. ge. Quid vesper serus vebat. Silr vesperugo noiat. Plau. Nec ves perugo nec vergilie occidit. Rursus zilla eadē excogitata stella a pythagora primū fuit q an solē oziri dscipit: tuc quo qz lucifer noiat qui grece φοςφορος dz. Uirg. in Damo ne. Nascere pteq; diē venies age lucifer alimū. Anq; et a no bis Jubar trāfferē: eo q eius splendor in modū iube leonis diffundat. Silr & venus appellat siue in die: siue nocte.

Hesperie due sūt. Una q in gispania dz: altera Italia que sic di scernunt. Aut eni hesperia solā dicimus & sigt italiā. Uirg. Est locus italiā graii cognomē dnt. Aut addis vltimā & sigt hispaniā: q in occidentis est sine. Hor. Qui nūc hesperia victo ab vltima. Et hec ab hespero occidentali stella dicta est. Ita lia vo ab hesperō Athlantis frē q a germano pulsus italiā te nuit & ei nomē vl ppiū vl suę pting regiois iposuit. Mac. nī voluit hesperia dictā esse italiā q occasu subiecta sit.

Hesione nomen Laomedontis filie.

Hesaias. nomen prophete proprium.

Hesperides. pe. cor. appellatę sunt hesperi fratris athlatis filie Aegle Erethusa & hespertusa. De his est fabula qz habuerit hozos nemoze aurifero pncipios vbi erat oraco custos perui gil mala aurea vigilāter obseruans que interfecit Hercules pomaq; aurea retulit ad euristea. Hly. & Solinus interpze tant' fuisse estuariū maris meatu flexuoso istar oraconis qd hozos hesperidū amplectebat' vbi pter oleastrū aliud nihil ex narrato illo aurifero nemoze extare pdiderit. Var. p ma la aurea oves singulari dicit quas hercules ex africa in gre ciam exportauerit. Ea enim sua voce greci appellant mala apud quos αἰήλοπ. i. malum significat ouem & pomū. Dine Melote dicit vestes ex pellibus ouium confectę. Aliter tra dit Diod. lib. v. biblyothece quem videre potes.

Hesperum pzonozium in appzica est nauigatione decē die rum ab Oenothema monte.

Hesternus. a. um. Vide in dictione heri.

Heram alias hectazpisci dixerunt qst hietā rē nūmi ptiij vt est oscitatio & hois halitus. Alij volūt esse pustulā illā que in co quendo assurgit vt videmus in abemis dum feruent.

Heteron grece latine: alterum seu reliquum dicitur.

Heteroclitu: qst aline declinatū. Na opōit ab ετερος & κλιτο

Heterogenus. a. um. penultima correpta. quod est alterius ge neris. Dicitur & heterogenens. a. um.

Heteromaschala: que ex altera tantū parte villosa sunt & serui tjs dedicata: sicut Amphimachala & amphimalla: qz ab vtra qz parte villosa & ingennis dedicata sunt.

Heu iteriectio dolētis iungit actio pnois. Ter. iheu memiserū Na per exprobatōne iungit cū noie. Uirg. heu stirpē suisq; Et cūnoiatino. Jdē heu pietas heu pūfica volēs. Interdū ge minat' & nulli casui seruit. Uirg. heu heu qd volui. Aliqñ et dicitur heu heu. Aspiratur sicut & hei eadem ratione.

Heteronyma. vide in dictione homonyma.

Heus aduerbiū vocātis. Uirg. At prior heus inqt iuuenes mō strate meaz vidistis: si quā hic erratē forte forozū. Aliqñ du plicat heus heus. Nonunq; iteriectio dolētis ē: vt heus et

mentas edumimus inqt aspiraturq; magis vsu cu' z Fel. a greco ai trahere videat q' vor doozis e. vii z ggritudine de ducta ee tradit. Lu vo greca dictio q' multoz noue copositio ne init aspiratone non bz vt Eusebius Eustachi? Eugeni? Heoae. interiectio metuentis. Quid. beuo bacche sonat. Heterocraneas vocant morbum capitis cum caput in equaliter dolet tumetq; z inter pilos rotunda z humida vlcuscul la surgunt z pus mali odoris. Hexaclinum vocatur sibiadium hoc est cgnatio sex conuinas capiens. Mar. Et testudineum mensus quater exaclinon. Ingeniut atrio non satis esse seruo. Hexameron. pe. cor. apud nos sex diez. Lophonis eniz ab eē sex z ηερον. diez vbi interponitur a causa euphonic. Hexametrum. pe. cor. sex pedum. ue rpoij enim mensura. Hexagonū. pe. p. ser anguloz. Amb. lib. beta. Quis architectus eas docuit hexagona illa cellaz indiscreta laterū equalitate componere. αωο του eē keti γωνια σ'υττι βεται. Hexaplum. vel hexapla. ozum. exemplaria ab eē sex z πλοζ plica. Hiero. in prologo libri. Josue. vt pro grecozum baxaplis editionem nostram habeant. Hiabas iouis filius ex garamante nympha fuit getulozū rex: quem Virg. scribit in connubiū pisse Didonem. Hiato. as. frequentatiuum verbi bio. as. significat sepe aperioz scindozue. Plau. Si qua forte concio est: vbi eū biatate nondum in mentē venit. Laberius passiuo vsus est: biatantur fores inquit pro eo quod est biatant. i. patent. Hiatus. us. apertio. Laud. de rap. quod conata nefas: aut cuius cōscia culpe. Exul ad manes berebi detruozio: hiatus. Est autem trium syllabarum ab bia factum. Hibiscus. herba nō dissimilis maluz vt inqt Theophrastus folio maior q' maluz pilozoziq; caule. vltus ei' ad rupta z tuf ses. Ply. scribit hibiscū a pastinaca distare: dānatū icibus s; medicinz vtile. Virg. Accipit p iunci sine yuminis genere. Hic z iste sic differūt: q' hic circa psonā loquentē: iste circa psonā audientē: ac si a pma psona ad scōz; haberef oīo: vt huic amico meo cū tuo isto familiari magna est pterio. Eodē mō cū tu i pntia sis Flozētiē ego vō Bononiē q' rectissime dicef si ad te ita scripsero. Naturiozē sane futurū suspicor tuū in banc vrbē aduētū q' in istā meū. Eadē quoq; rō est eoz aduerbioz q' localia noiata ab hūde p noibus formant: vt hic non habemus nihil. Qd si quid istic nobis acciderit scire cupio. Et regis hispanozū oratozoz q' diebus superiozibus hac iter habuerūt ad qd tps istuc puenerint facto me certiozem Li. Curioni. Putares ne ynq; accedere posse vt mihi verba deessent: neq; solū ista nra oratozia: s; hec etiā leuia nostratia. Idē Valerio Iulianis eē vbi aliquo numero sis q' istic vbi solus sapere videare. Istec vō z istic non ptozoz sed comicozū sūt. Ille vō cū aduerbiis ab eo formatis sigt rem seu locū ab vtroq; remotū. Plau. Quis est que videmus venitē tem pānosuz ac squalidū: Ille ne est nī syrus: Ply. Dec oīa ad vos ex illa puincia copozant. Illinc succi: illinc odorez: illinc extremo orbe qstie luxurie opes. Duobus autē modis construunt demonstratiue z relatiue. Terē. Vides tu illum thais: Sene. Et qui hoc facit sane prudens appellandus est Et tunc hic eandē significationē bz quā bis. Et in nō plī numeri ac mas. z se. gnis sola scriptura distinguitur. Hi enim z he cū aspiratiōe z vna vocali ab eo qd est hic z hē descendūt ij vō z eē cum duabus vocalibus sine aspiratiōe sunt ab iis ea id. Sciendū quoq; est q' hic cum phomen est corripitur: vt solus hic iheris sensus. Et qnq; sumitur pro talis: vt hic pietatis honos. Et hic ego te euryale spicio: Quī vō aduerbiū producit: vt hic illius arma. Et mō pro tunc. Virg. Dic regina graue gēmis auroq; poposcit. Li. Apio. Hic ego multa simul cogitavi. Mō pro tali loco. Plau. hic ne esse oportuit q' frugi essent: hoc est in tali loco z tā fozido. Accipitur qnq; iste p hic. Lic. Cū isto tpe stent cum gladiis armati. Et ille prois: vt apud aplm. Nō enī qui seipuz cōmendat: ille p batus est. Hic z is aliō mō vsurpari solent ab auctozibus: vt Alexander paruis copiis fretus supauit dariū cū infinito ex

eritu: z id vel hoc in adolescentia. Ab hic tam pnoie q' aduerbio: sunt Hicce z bicine illud eiusdē significationis cū hic. Hoc semp interrogatiue ponitur: quasi bicne Dicitur et hecce hocce. Unde apud Ter. Hicce plū numero dicitur pro eo qd est bicū ait bicē arbitrantur: nunc hoc munere suam esse thaidē. Plau. in cap. hīce aut inter se dixerunt vobum. Hicce ab hic fit z idē sigt: bicine ponit interrogatiue: qn bicne. Hiera. insula inter siciliā z liparim Vulcano sacra vna ex colozis. Sicut z vna sic dicta: q' ea trent sacerdozes ad Eleusina cererem: hoc noie etiam appellata est vroz Telephi regis Mysoz que a Nereo interfecta dicit cū marito ferret opem: qui ab achille vulneratus fuerat. Ea vt fabule tradunt tāte pulchritudinis vt etiam helenam superaret. Et hiera apud nos dicitur. Sacra cū qua dictione sunt multa coposita: de qbus infra. Hierarchia. penultima producta. latine sacer principatus. Hicci i epa sacrum dicunt ερχη principatus. Hiera picra: aduerbiū dicitur: sacra amara. Nā πικροζ camariū dicitur. Medicinē gnis qdā ad soluedū alui. vide i dictione picra. Hierapolis. pe. cor. latine sacra ciuitas dicitur. Quo noie dicta est ciuitas Aſie contra Laodiceā vbi aque calide scaturiebant: in topū ad modū facile durabant. Et os Platonū in paruo quodā montis supercilio ita cōmenturātū vt boiem suscipe possem mira pūditate cui vallū ppositū erat quadratū ambi tu semiūgero nebulosa z crassa caligine plenū vt vit solū osterni posset. Exterius trans illo cęlo aer immozius: aial si qd ingrederet statim moriebat z tauri introducti mor cadebat educebāturq; mortui. Strabo se passeres in misse ait q' sicut expirauerint. Apud hierapolym aq' que daz adeo tingen dis lanis idonea fuit vt ex radicibus tincta cū his decerant q' ex fermiculo purpuraq; tingebant: a qua hieropolite dicitur hieronymus puzū nomen ecclesiastici disertissimiq; vni cuius opera in pretio hnt: z latine dicitur sacra lex seu sacrum nomen. Compositū enim ex τεροζ z οωουε. sed o mutaf in y. Sicut ē hoc noie pbs ex rhodo insula qui sine sumi boni pofuit in idolentia: que grece dicitur αβα λυθια. Hieronias vocamus victozoz sacroz certaminū. Que sint sacra certamina. vide in dictione sacra certamina. Que aut fierent in sacris certaminibus docet Quintil. li. ii. cum ait. Quio palestricus ille cursozē faciat aut pugilē aut luctatozē aliudue qd ex his que sunt sacrozum certaminum. Hierosolyma. e. z hierosolyma. oz. z hierosolymē. aruz. tri plī vrbz inde seu palestine q' z hierusalē vocabat: vñ legitur apud Ioanē. Facta sūt Engenia hierosolymis. Dicit autē hierosolyma vt scribit Egeppus que primo solyma vocabat. Sed cū rex cananeus cognomento iustus q' fuit aduoz solymoz: tēplū addidisset inde hierosolyma nūcupauit. Hicci enī z eē ioy tēplū vocat. Eusebius li. ix. enā pparatiōis aut hierosolyma appellari qst hiero solomonis hoc est eadē Solomonis a tēplo qd solomon hierosolymis pulcherrimū magnificētissimūq; struxit. Hic hierosolymita. pe. p. hierosolymitanus z hierosolymus. Hier. li. ii. macha. Et q' pmi erat romanis se tributū restituere de captiuitate hierosolymozū pdicabat nūc pteozē deū hēre iudeos. Sue. in Nero. Ego pōderūt tū qdā destitute et omationē ozētis. nōnulli notati regnū hierosolymoz. Hec ē hierim appellat: q' vrbz trinitaria a Hier. vocat Jebus salē: hierusalē q' ab helio postea hadriano de ruinis z cineribus ciuitatis in beliam suscitata est Hierotheus. nomē viri propriū z interpretaf sacer deus. Hieroceps. insula in Cypra prope pappum: qua voce significatur Sacer ozus. Hieroduli. pe. p. sacroz ministri. Ju. Firmic. li. viii. matheos scribit futuros eduzos aut hierodulos q' habuerit herocopū l. xxvi. pre geminoz greci veokopoz vocat eduzum. Hierophante. Hiero. contra Ioui. hierophantas quoq; z artheniēsum yuz bo die cicutē sorbitione castrari: z post q' in pontificatum fuerint electi viros esse desinere. Hiero. Syracusanoz tyrānus in quo pulchritudo cozpie z vires fuerunt admirabiles: de quo multa apud iustini legitur